

MLADA PROFESIJA

Uloga glasnogovornika Vlade na važnosti je dobila tek smjenom vlasti 3. siječnja i ustavnim promjenama iz 2000. godine, tj. prelaskom u parlamentarni politički sustav. Zato se iz razdoblja 90-ih svi sjećaju Tuđmanovih glasnogovornika, a prvog šefa Vladina Ureda za odnose s javnošću Milovana Baletića sjećaju se samo stariji

GLASNOGOVORNICI vlada najčešće dolaze iz medija, gotovo nitko se nakon 'mandata' u njih ne vraća, odlaze u privatne vode ili u politiku

GLASNOGOVORNICI vrh karijere ili

Nakon "starih lisaca" na čelu Vladina Ureda za odnose za javnošću u doba vladavine HDZ-a poput Ratka Mačeka, Zlatka Mehuna, pa i Mladena Pavića, nova vladajuća koalicija na tu je funkciju postavila svoju mladu snagu Ivanu Grljak, koja se još nije imala prilike usjeći u kolektivnu svijest javnosti. Kao diplomirana politologinja svoju je karijeru počela graditi u tada glavnoj opozicijskoj stranci, u Uredu SDP-a za odnose s javnošću i Klubu zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru, a prije dvije godine zamijenila je Gordanu Grbić na funkciji glasnogovornice stranke.

Iako se funkcija glasnogovornika Vlade može smatrati vrhom karijere u PR poslu, Krešimir Macan smatra da dugogodišnje iskustvo ne mora biti presudno ako glasnogovornik iza sebe ima dobar tim koji kreira i usmjerava komunikaciju, a on se istura kao prezentator tog rada.

"Njezina pozicija time ne mora biti oslabljena, a vrijeme će pokazati hoće li ona toj komunikaciji dati

neki svoj pečat", rekao je vlasnik PR agencije Manjgura, koji je jedno vrijeme bio savjetnik za komunikacije premijera Ivice Račana.

Iz raznih profesija

Pohvalnim smatra potez nove Vlade koja je prilikom ustroja u Uredu za odnose s javnošću uvela odjel za on-line komunikacije i time definirala dvosmjernu komunikaciju prema javnosti. Glavnu manu vidi u tome što je prema novoj organizaciji PR odjel dospio direktno pod nadležnost šefa kabineta premijera, jer smatra da će izgubiti dio svoje samostalnosti.

Uloga glasnogovornika Vlade na važnosti je dobila tek smjenom vlasti 3. siječnja i ustavnim promjenama iz 2000. godine, tj. prelaskom iz polupred-

U dva mandata HDZ-ove vladavine na mjestu glasnogovornika Vlade izmijenili su se nekadašnji novinari i urednici s HTV-a poput Ratka Mačeka, Zlatka Mehuna i Mladena Pavića

KREŠIMIR MACAN, vlasnik PR agencije Manjgura, smatra da dugogodišnje iskustvo ne mora biti presudno ako glasnogovornik iza sebe ima dobar tim koji kreira i usmjerava komunikaciju

DRNIK VLADE: karta za Sabor

sjedničkog u parlamentarni politički sustav. Zato se iz razdoblja 90-ih uglavnom svi sjećaju Tuđmanovih glasnogovornika, primjerice, Vesne Škare Ožbolt, a prvog šefa Vladina Ureda za odnose s javnošću Milovana Baletića sjećat će se samo starije generacije novinara. Tada je već počela praksa regrutiranja PR-ovaca iz redova novinara i urednika s javnih medija; Baletić je bio novinar i glavni urednik Vjesnika.

Dugogodišnja djelatnica Ureda za odnose s javnošću Vlade bila je i Daria Mateljak Bartulin koja je 2001. godine prešla u PR agenciju Hauska&Partner.

Izborom Stjepana Mešića za predsjednika države uloga šefa njegova ure-

da za odnose s javnošću izlazi iz središta medijske pozornosti i u prvi plan dolaze Vlada i kabinet premijera, pa time i glasnogovornik Vlade. Dok Danijela Barišić u to doba u Mesićevu uredu obavlja gotovo rutinske PR poslove, glasnogovornik Vlade dobiva ulogu spin doktora koji osmišljava komunikativsku strategiju.

Prva Račanova glasnogovornica Aleksandra Kolarčić modernizirala je Vladin ured za odnose s javnošću, a na tu je poziciju došla kao znanstvena asistentica u HAZU. Kasnije prelazi u konzultantsku tvrtku Deloitte, a na njezino mjesto dolazi Sanja Kos. Prije Vlade Sanja Kos je radila kao glasnogovornica Zagrebačke banke, a povrat-

kom HDZ-ovaca na vlast 2003. godine odlazi u privatne vode.

Put u Sabor

U dva mandata HDZ-ove vladavine na mjestu glasnogovornika Vlade izmijenili su se nekadašnji novinari i urednici s HTV-a poput Ratka Mačeka, Zlatka Mehuna i Mladena Pavića. Nakon spektakularnog Sanaderova odlaska u ljeto 2009. godine i instalacije Jadranke Kosor na čelo HDZ-a i Vlade, ona u najuži krug ljudi dovodi Martinu Banić, predsjednicu Mladeži HDZ-a. Martina Banić u proljeće 2010. godine preuzima poslove Zlatka Mehuna, koji je napustio Banske dvore pravdajući to zdravstvenim razlozima. Kosor je nije zabora-

vila ni u kampanji za parlamentarne izbore 2011. postavivši je na treće mjesto na stranačkoj listi u II. izbornoj jedinici.

O Zlatku Mehunu poslije se nije previše pisalo, a slična bi sudbina mogla zateći i posljednjeg Kosoričina glasnogovornika Mladena Pavića, koji je spominjao mogućnost povratka na državnu dalekovidnicu.

Od svih glasnogovornika Vlade u posljednjih osam godina HDZ-ove vladavine najviše će ostati upamćen Ratko Maček, ali, na žalost, ne po dobrome. Bliiska sprega s bivšim premijerom, današnjim državnim neprijateljem broj jedan, priskrbila je i njemu pozivnicu za Uskok, gdje je davao iskaz vezano uz crni fond HDZ-a.

Dok su još obojica drimali državom, u Mačeku su mnogi vidjeli izuzetno umješnog spin doktora koji je svojim savjetima usmjeravao komunikaciju premijera Sanadera, međutim neki smatraju da je zapravo bilo obrnuto. Pod utjecajem irskog PR maga P. J. Mara, prvotno angažiranog za potrebe HDZ-ove predizborne kampanje 2003. godine, Sanader je ubrzo shvatio moć strateškog komuniciranja.

"Bez daljnjeg, glavnu ulogu u komunikaciji imao je Sanader, a Maček ga je mogao samo slijediti. U javnosti je percipiran kao spin doktor jer je bio na poziciji glasnogovornika i u kontaktu s medijima, ali premijer je davao instrukcije, a Maček ga je pratio. Po svom je djelovanju Sanader više bio spin doktor nego premijer, i to je izvrsno radio, uvijek je uspio preokrenuti stvari u svoju korist i mislim da se zaljubio u interakciju s publikom", rekao je Macan, ističući kako za svakog glasnogovornika Vlade koji se u svom poslu pokazao kao profesionalac, koji je uvijek bio otvoren prema medijima, ponekad i na svoju štetu, poslije ima prostora za daljnji razvoj karijere. Priliku izgube oni koje javnost prokaže kao lašce i nevjerodostojne igrače.

U svakom slučaju, glasnogovornik Vlade najkompleksnija je funkcija u odnosima s javnošću jer se dinamika svakodnevnih događanja, sastanci, upiti, pripćenja i interakcije sa svim segmentima javnosti ne mogu usporediti ni s jednom kompanijom ili PR agencijom i to troši čovjeka, napomenuo je Macan. S druge strane, kontakti, poznanstva i poznavanje procedure donošenja odluka na političkom vrhu dobra su odskočna daska za kasniji privatni posao bilo kroz PR agenciju ili obavljanje konzultantskih i lobističkih usluga. To je, primjerice, vrlo dobro iskoristio Ratko Maček. Nakon što je zaključio svoju glasnogovorničku karijeru, postao je ulaz prema Vladi za razne tvrtke jer je znao mehanizme donošenja odluka u Vladi.

Maja Grbić

maja.grbic@business.hr